

POSTANOWIENIE

29 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 29 maja 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M. spółki akcyjnej w W.

przeciwko V. spółce komandytowej

w B.

o nakazanie,

na skutek skargi kasacyjnej V. spółki komandytowej w B.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 10 lutego 2023 r., VII AGa 790/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża pozwaną kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które –

zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. – będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 10 lutego 2023 r. (sygn. akt VII AGa 790/21) pełnomocnik pozwanej V. spółki komandytowej w B. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wskazując na potrzebę wykładni art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1913 ze zm., dalej: „UZNK”), jako przepisu budzącego poważne wątpliwości. Skarżąca w dalszej części wniosku wywodziła, że art. 3 ust. 1 UZNK stanowi podstawę ochrony renomowanych oznaczeń, w tym kompozycji graficznych stosowanych na opakowaniach produktów, które – podobnie jak znaki towarowe – mogą uzyskać renomę w wyniku konsekwentnego używania i utrwalania w świadomości odbiorców. W ramach zgłoszonej przyczyny kasacyjnej, na tle regulacji objętej wnioskiem, skarżąca sformułowała pytanie dotyczące zakresu ochrony wynikającej z powołanego przepisu. W jej ocenie, konieczne jest doprecyzowanie, czy dwie (lub więcej) kompozycje elementów przedniej ściany opakowania produktu – różniące się co najmniej jednym składnikiem, takim jak kolorystyka tła, wizerunki elementów graficznych czy ich rozmieszczenie – a wykorzystywane na różnych wersjach opakowań i wprowadzone do obrotu w różnym czasie, w tym także po wprowadzeniu przez konkurenta własnego opakowania, mogą być traktowane jako jedna i ta sama renomowana kompozycja, korzystająca z pierwszeństwa rynkowego względem późniejszego oznaczenia konkurenta.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisu prawa budzącego poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 zd. 1 k.p.c.) wymaga od skarżącego wskazania konkretnego przepisu, który takie wątpliwości budzi, ich szczegółowego opisanie – ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym trudności interpretacyjne – oraz przedstawienia pogłębionej argumentacji uzasadniającej konieczność dokonania wykładni przez Sąd Najwyższy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01).

Powołanie się na tę przesłankę wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo że jego niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie – w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2007 r., II CSK 84/07, z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, z 23 kwietnia 2015 r., I CSK 691/14, z 30 listopada 2023 r., I CSK 6472/22 i z 20 września 2023 r., I CSK 5136/22). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, prowadzących do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09 i z 9 listopada 2023 r., I CSK 6588/22). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08 i z 11 czerwca 2019 r., V CSK 613/18). W ramach realizacji tego obowiązku skarżący powinien również przedstawić, czy w odniesieniu do powołanych przepisów zapadły już wypowiedzi Sądu Najwyższego, a jeżeli tak – czy rozwiąły one zgłoszone wątpliwości co do wykładni tych przepisów, czy też orzecznictwo w dalszym ciągu pozostaje niejednolite.

Postępowanie kasacyjne, poza sytuacją określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., w której uwzględnia się także interes samej strony postępowania, nie służy realizacji indywidualnego interesu strony, lecz ma na celu ochronę interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni prawa oraz wkład w rozwój jurysprudencji. Tym samym, na etapie przedsądu brak jest podstaw do poszukiwania przesłanek przyjęcia skargi wyłącznie w treści zarzutów kasacyjnych. Obowiązek ich wykazania spoczywa na stronie skarżącej i nie może być przedmiotem rekonstruowania przez Sąd Najwyższy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99). Ocena spełnienia przesłanek przyjęcia skargi ogranicza się zatem do analizy argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania.

Mając na względzie wskazane wymogi stawiane w orzecznictwie Sądu Najwyższego w zakresie wykazania przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy stwierdzić, że skarżąca nie sprostала tym wymaganiom. Pomimo obszernego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie przedstawiono pogłębionej argumentacji prawnej, która wskazywałaby na istnienie rzeczywistych trudności interpretacyjnych związanych z wykładnią art. 3 ust. 1 UZNK. W szczególności nie wykazano, że stosowanie tego przepisu budzi kontrowersje interpretacyjne w orzecznictwie sądów powszechnych, które uzasadniałyby potrzebę jego wykładni przez Sąd Najwyższy w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Skarżąca ograniczyła się do ogólnego stwierdzenia o potrzebie wykładni, nie wskazując, że przepis ten był przedmiotem rozbieżnych interpretacji ani że jego stosowanie prowadzi do niepożądanych skutków praktycznych. Nie wykazano, że powołane w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania orzeczenia dotyczyły tożsamych lub zbliżonych stanów faktycznych ani że występują rozbieżności interpretacyjne wymagające ujednolicenia wykładni. Brak również odniesienia do sprzecznych linii orzeczniczych dotyczących wykładni art. 3 ust. 1 UZNK oraz twierdzeń wskazujących na niejednoznaczność lub niewystarczalność dotychczasowej interpretacji. Poza tym odwołania do orzecznictwa unijnego dotyczące znaków towarowych mają charakter pomocniczy i nie odnoszą się bezpośrednio do wykładni art. 3 ust. 1 UZNK jako klauzuli generalnej. Ich znaczenie dla wykładni tego przepisu ma charakter uzupełniający i nie rozstrzyga problemu interpretacyjnego w niniejszej sprawie. Pominęto również bogaty dorobek orzeczniczy dotyczący czynów nieuczciwej konkurencji, w tym pasożytnictwa, renomy oraz dobrych obyczajów kupieckich, który konkretyzuje zakres zastosowania klauzuli generalnej z art. 3 ust. 1 UZNK. Przepis art. 3 ust. 1 UZNK był wielokrotnie przedmiotem wykładni w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które konsekwentnie potwierdza możliwość objęcia ochroną niezarejestrowanych oznaczeń, w tym kompozycji graficznych, pod warunkiem wykazania ich rozpoznawalności i renomy (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 21 czerwca 2006 r., II CSK 34/06, z 2 stycznia 2007 r., V CSK 311/06 oraz z 14 października 2009 r., V CSK 102/09). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania nie przedstawiono również żadnej propozycji nowej wykładni, która miałaby charakter uniwersalny i przyczyniłaby się do rozwoju jurysprudencji.

Należy również zauważyć, że wskazana w we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania potrzeba wykładni przepisów prawa opiera się na założeniu sprzecznym od przyjętego przez Sąd drugiej instancji. Trafnie bowiem w odpowiedzi na skargę kasacyjną podniesiono, że u podstaw zarzutu naruszenia prawa materialnego sformułowanego przez pozwanego, a także przy wskazaniu potrzeby wykładni przepisów art. 3 ust. 1 UZNK w skardze kasacyjnej leży założenie pozwanego (pozostające w sprzeczności z ustaleniami faktycznymi Sądu Apelacyjnego), jakoby kompozycja używana przez powoda na opakowaniach wprowadzanych przez niego produktów była w istocie nie jedną kompozycją, a wieloma kompozycjami, różniącymi się między sobą w kluczowych elementach. Tymczasem Sąd Apelacyjny przyjął, że przedmiotem ochrony, której domagał się w sprawie powód, była jedna kompozycja graficzna, która znajdowała się na przedniej ścianie opakowań produktów [...] i [...], wprowadzanych do obrotu przez powoda w 2015 r., której elementy zostały szczegółowo określone w uzasadnieniu wyroku zaskarżonego skargą kasacyjną. W stosunku do tego założenia przyjętego przez Sąd drugiej instancji, z którym był odpowiednio skorelowany zakres ustaleń faktycznych tego Sądu, nie podniesiono żadnych zarzutów naruszenia prawa procesowego. Prowadzi to do wniosku, że wskazana w skardze kasacyjnej potrzeba wykładni przepisu prawa nie jest przydatna dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej. Dokonana bowiem przez Sąd Apelacyjny ocena prawna przez pryzmat wskazanych przez ten Sąd przepisów prawa materialnego nastąpiła nie tylko na podstawie ustalonego i wiążącego Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym stanu faktycznego (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), ale także przy uwzględnieniu określonej treści żądania pozwu dotyczącego udzielenia ochrony jednej kompozycji graficznej stosowanej na opakowaniach produktów powoda – [...] i [...]. Wyklucza to możliwość uznania, że skarga kasacyjna spełnia przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

W konsekwencji, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej nie spełnia przesłanki wskazanej w powołanym przepisie i nie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy również, że nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego – na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną – orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., obciążając nimi na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 99, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. pozwaną, która przegrała sprawę w postępowaniu kasacyjnym.

Dariusz Dończyk

(A.G.)

[SOP]